

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/147/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7514204131
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7514204131.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobcu V. I., a.s., so sídlom D., K. 8, IČO: 35 697 270, zast. Bobák, Bollová a spol., s,r,o., advokátska kancelária so sídlom Bratislava, Dr. VI. Clementisa 10, proti žalovanej H. H., R.. XX.X.M., D. R. Q. XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej U. - pomoc a ochrana spotrebiteľa „N.“, so sídlom N., R. Q. 5, IČO: 42 343 828, zast. JUDr. Monikou Marjanovič, advokátkou, so sídlom Košice, Urbánkova 6, o zaplatenie 307,08 € s prísl., o odvolaní vedľajšieho účastníka proti rozsudku 11C 145/2014-62 z 28.11.2014 Okresného súdu Košice - okolie

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutom výroku o trovách vedľajšieho účastníka.

Vedľajší účastník nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa (ďalej aj „súd“) rozsudkom zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi 59,08 € s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 59,08 € od 19.10.2012 v pravidelných splátkach po 15 € mesačne počnúc nasledujúcim mesiacom po právoplatnosti rozsudku vždy do konca bežného mesiaca pod následkom straty výhody splátok a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. O trovách konania medzi účastníkmi rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal.

Rozhodol tak o návrhu, ktorým si žalobca proti žalovanej uplatnil právo na zaplatenie istiny 307,08 € s prísl., a to titulom dlžného hovorného v sume 59,08 € a náhrady škody vo výške 248 €. Žalobca uviedol, že v snahe predísť procesnej neistote pri posudzovaní jeho nároku z titulu zmluvnej pokuty (táto bola dohodnutá v zmluvách uzavretých so žalovanou), ktorá bola v inom súdnom konaní rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co 91/2011 označená ako neprijateľná podmienka, a preto je žalobca ako dodávateľ služby povinný zdržať sa používania tejto podmienky, domáha sa v konaní náhrady škody vo výške 248 €, ktorú vyčíslil ako rozdiel medzi predajnou cenou telekomunikačného zariadenia a jeho akciovou cenou, za ktorú ho získala žalovaná, ktorá sa zaviazala zotrvať v zmluvnom vzťahu so žalobcom počas dohodnutej doby viazanosti a platiť riadne a včas za poskytnuté služby. Po právnom posúdení podľa § 43 ods. 1, 2, 5 § 42 ods. 1 zákona č. 610/2003 o elektronických komunikáciách, § 420 ods. 1, § 517 ods. 1 veta prvá, ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 59,08 € s prísl. a v prevyšujúcej časti návrh zamietol, pretože neboli preukázané všetky predpoklady občianskoprávnej zodpovednosti, konkrétne vznik škody, resp. jej výška a príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom, v danom prípade porušením zmluvnej povinnosti a spôsobením škody. O trovách konania medzi účastníkmi konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Žalovaná si náhradu trov neuplatnila, súd jej preto náhradu trov konania nepriznal. Vedľajšiemu účastníkovi, ktorý podľa písomného podania z 1.8.2014 vstúpil do konania len v časti náhrady škody v sume 248 €, súd náhradu trov konania nepriznal, pretože nezistil účelnosť trov právneho

zastúpenia. Vedľajší účastník je združením založeným na ochranu spotrebiteľa a teda sa prioritne predpokladá pomoc zo strany združenia založeného za týmto účelom, nie zo strany zvoleného zástupcu združenia. Súd konštatoval, že z údajov z registrácie združenia Ministerstvom vnútra SR je zrejmé, že samotné združenie disponuje členmi, ktorí evidentne majú právnické vzdelanie. Účelom združenia podľa jeho stanov je kolektívna ochrana spotrebiteľov, podávanie žalôb v súlade so zákonom o ochrane spotrebiteľa, zastupovanie spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícii vedľajšieho účastníka. Z tohto mal súd za to, že ak sa združenie rozhodne využiť pre zastupovanie v konaniach pomoc advokáta, musí jeho trovy znášať z vlastných prostriedkov. Odôvodnené právne zastupovanie môže byť len v mimoriadne obtiažnych právnych veciach, v opačnom prípade sa vytvára dojem účelovosti konania združenia, ktorého činnosť by spočívala len vo vstupe do konania spolu so splnomocnením advokáta za cieľom dosiahnutia odmeny. Súd nezistil účelnosť vynaložených trov právneho zastúpenia, vyjadrenia právneho zástupcu vedľajšieho účastníka sú zhodné s vyjadreniami v iných konaniach, pričom takéto úkony má prioritne vykonávať vedľajší účastník.

Rozsudok vo výroku, ktorým mu nebola priznaná náhrada trov konania, napadol včas podaným odvolaním vedľajší účastník, žiadal rozsudok v tejto časti zmeniť a priznať mu náhradu trov konania. Uplatnil si aj náhradu trov odvolacieho konania. Zdôraznil, že do konania vstúpil len v časti, v ktorej žalobca ako dodávateľ služby uplatnil voči žalovanej ako spotrebiteľke neprijateľné podmienky zo spotrebiteľskej zmluvy vo výške zmluvnej pokuty, ktorú modifikoval do náhrady škody vo výške 248 €. Súd prvého stupňa návrh v tejto časti zamietol, keď konštatoval, že nie sú splnené predpoklady všeobecnej zodpovednosti za škodu v zmysle § 420 OZ, čím sa stotožnil s právnym názorom vedľajšieho účastníka na strane žalovanej. Argumentoval uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co 73/2013 (a aj obdobnými rozhodnutiami iných krajských súdov), podľa ktorého vedľajší účastník, ktorého predmetom činnosti je ochrana spotrebiteľa, môže do konania vstúpiť len v tej časti uplatneného nároku, v ktorej považuje nárok za uplatňovaný v rozpore s právom na ochranu spotrebiteľa. Preto mal za to, že vzhľadom na svoj procesný úspech, má nárok na úhradu trov konania voči žalobcovi. Uviedol, že v konaní vystupuje na podporu žalovanej len v konaní o samostatnom nároku žalobcu na náhradu škody. Podľa ustálenej súdnej praxe jednotlivé zložky práva na náhradu škody, ktorými je vymedzený obsah náhrady škody, sa prejavujú ako samostatné čiastkové nároky a s touto ich samostatnosťou treba počítať aj pri rozhodovaní o trovách konania (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4M Cdo 20/2010 z 26.1.2011). Vo vzťahu k účelnosti trov právneho zastúpenia poukázal na čl. 47 Ústavy Slovenskej republiky a ustanovenia § 93 ods. 4 O.s.p., v zmysle ktorého má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník konania, teda aj právo dať sa zastúpiť advokátom v súlade s § 24 a § 25 ods. 1 O.s.p. realizujúc tak ústavné právo na právnu pomoc pred súdmi. V tejto súvislosti poukazyval na prax súdov, keď poskytovateľom služieb, ktorý svoje nároky hromadne uplatňujú formulárovými žalobami, v právnom zastúpení externých advokátskych kancelárií, hoci sami disponujú početným aparátom interných právnych oddelení, sú priznávajúce trovy bez toho, aby súdy skúmali ich účelnosť. Uviedol, že prostriedkom ochrany spotrebiteľa môže byť aj inštitút náhrady trov konania, v rámci ktorého nemožno poprieť aj jeho sankčnú povahu. Súd prvého stupňa pochybil, keď rozhodoval vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej o trovách konania pri dvoch samostatne skutkovo uplatnených nárokoch tak, že neposudzoval úspech a neúspech účastníkov konania, ale ani vedľajšieho účastníka konania samostatne vo vzťahu ku každému samostatnému skutkovému nároku zvlášť, ale vychádzal z úspechu procesných strán v celom spore, teda aj vo vzťahu k jednej aj vo vzťahu k druhej samostatne uplatniteľnej pohľadávke, čo nie je v súlade so zákonom. Vedľajší účastník vstúpil do konania len vo vzťahu k náhrade škody vo výške 248 € z titulu samostatne uplatniteľného nároku, v tomto rozsahu má právo na náhradu trov konania podľa § 142 ods. 1 O.s.p. ako úspešný účastník na strane žalovanej.

Z obsahu odvolania vyplynulo, že vedľajší účastník odvolaním nenapáda rozsudok vo výroku o veci samej, a vo výroku o trovách konania medzi účastníkmi, preto v týchto výrokoch rozsudok nadobudol právoplatnosť (§ 206 ods. 3 O.s.p.) a nebol v odvolacom konaní preskúmaný.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. - v ostatných prípadoch, t.j. neuvedených v § 214 ods. 1, možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods. 1, 3 O.s.p. a stotožniac sa s dôvodmi napadnutého výroku rozsudku dospel k záveru, že odvolanie vedľajšieho účastníka nie je dôvodné.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozsudku v časti trov vedľajšieho účastníka.

Ako vedľajší účastník sa môže popri žalobcovi alebo žalovanom zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu (§93 ods. 1 O.s.p.).

Do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh (§93 ods. 3 O.s.p.)

V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností (§ 93 ods. 4 O.s.p.).

V prípadoch na ktoré dopadá ustanovenie § 93 ods. 2 O.s.p., zákon nestanovuje ako podmienku účasti tretej osoby na konaní skutočnosť, že táto osoba má záujem na výsledku konania. Legitimácia na vstup vedľajšieho účastníka do konania tu vyplýva priamo zo zákona. V prípade takejto právnickej osoby je pre jej procesné postavenie vedľajšieho účastníka nevyhnutné, aby predmetom jej činnosti bola ochrana práv, o ktoré v konaní ide.

Občiansky súdny poriadok v poznámke k uvedenému ustanoveniu odkazuje na niektoré osobitné predpisy, ktoré naznačujú, aké právnické osoby môžu byť v postavení vedľajšieho účastníka. Jedným z takých osobitných predpisov, je tiež zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Z.z. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. V zmysle § 25 ods. 1 písm. a/ zákona č. 250/2007 Z.z. môže právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa podať návrh na začatie konania na správnom orgáne alebo na súde vo veci ochrany práv spotrebiteľov alebo môže byť účastníkom konania, ak sú takéto ciele hlavnou náplňou jeho činnosti.

Z ustanovenia § 93 O.s.p. však nemožno žiadnym spôsobom vyvodit', že by vedľajší účastník mohol v konaní vystupovať napriek nesúhlasu ním podporovaného účastníka, alebo že by bol oprávnený vstúpiť do konania len v ním určenej časti. Vedľajší účastník vstupuje do konania nie iba v časti konania, ktorá mu vyhovuje (nemôže si „vyberať“ ohľadom ktorého z viacerých žalovaných nárokov bude žalovaného v konaní podporovať), ale vstupuje do celého konania, v ktorom boli uplatnené jednotlivé nároky žalobcu, a preto nie je možný v rámci konania jeho vstup iba vo vzťahu k niektorému z uplatnených nárokov. Žalobca je pánom sporu a on rozhoduje o tom, aký nárok (nároky) proti žalovanému žalobou uplatní. Vedľajší účastník rozhoduje jedine o tom, či do konania na podporu žalovaného vôbec vstúpi alebo nie. Ak sa rozhodne pre vstup do konania na podporu žalovaného, jeho podpora v konaní sa vzťahuje na všetky žalované nároky, t.j. vstúpi do konania ohľadom všetkých žalovaných nárokov a v celom ich rozsahu.

Pri rozhodovaní o trovách konania hlavného účastníka, ako aj vedľajšieho účastníka (ktorý pri rozhodovaní o trovách konania zdieľa osud účastníka, na strane ktorého vystupuje) je preto potrebné posudzovať kritériá pre priznanie, resp. nepriznanie náhrady trov konania vo vzťahu k výsledku celého konania a nielen vo vzťahu k úspechu alebo neúspechu v časti uplatneného nároku.

Podľa § 142 ods. 2 O.s.p. ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Základnou otázkou, ktorá pri rozhodovaní o náhrade trov konania platí aj pri aplikácii ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p., je posudzovanie účelnosti trov konania.

Z obsahu spisu vyplýva, že vedľajší účastník dňa 28.4.2014 oznámil súdu prvého stupňa svoj vstup do konania na strane žalovanej a žiadal o doručenie návrhu na začatie konania, prípadne rozhodnutí, ktoré už boli vo veci vydané, resp. doručenie podania iného účastníka, ktorý do konania vstúpil na podporu žalovanej. Zároveň predložil plnú moc udelenú právnej zástupkyňi z 20.2.2014. Dňa 5.8.2014 doručil

vedľajší účastník súdu písomné podanie, v ktorom oznámil, že do konania vstupuje len v časti istiny 248 € titulom náhrady škody a uplatnil si (aj vyčíslil) trovy konania s poukázaním na tú skutočnosť, že vstúpil len do tejto samostatnej časti konania. Citujúc z rozsudkov iných súdov uviedol, že konajúci súd sa musí vysporiadať s existenciou jednotlivých predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu.

Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd konštatuje, že trovy konania vzniknuté v prejednávanej veci zastupovaním vedľajšieho účastníka advokátom vo veci, ktorá je skutkovo a právne takmer totožná so stovkami iných vecí, kde vedľajší účastník vstúpi do konania bez znalosti veci (o čom svedčí skutočnosť, že pri oznámení vstupu žiada doručiť žalobu, jej prílohy a ďalšie listiny zo spisu) a následne podáva písomné vyjadrenie, ktorého obsah sa mení len o individualizáciu tej ktorej veci, pojednávania sa nezúčastní napriek tomu, že ním podporovaný účastník je prítomný na pojednávaní a uzná nárok žalobcu čo do dôvodu a výšky, nemožno považovať trovy vedľajšieho účastníka za účelne vynaložené na riadne uplatnenie (bránenie) práva na súde.

Odvolací súd z uvedených dôvodov podľa § 219 ods. 2 O.s.p. potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutom výroku, v plnom rozsahu sa s ním stotožňuje a konštatuje správnosť jeho dôvodov.

Vedľajší účastník nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania, pretože v odvolacom konaní bol neúspešný (§ 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalobca si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil, preto o jej trovách nebolo rozhodnuté (§ 224 ods. 1, § 151 ods. 1 prvá veta O.s.p.).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. v znení účinnom od 1.5.2011).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.